

Agnieszka Gawłowska

ATLAS ROŚLIN OGRODOWYCH

200

gatunków
ozdobnych

Agnieszka Gawłowska

ATLAS

ROŚLIN OGRODOWYCH

Spis treści

WSTĘP	3
SŁOWNICZEK	4
OPISY	8
INDEKS NAZW POLSKICH	190
INDEKS NAZW ŁACIŃSKICH ...	191

WSTĘP

Książka *Atlas roślin ogrodowych* jest rodzajem encyklopedii dla miłośników ogrodnictwa, zarówno profesjonalistów, jak i amatorów. Opisane rośliny są dostępne na polskim rynku i mogą przetrwać w naszych warunkach klimatycznych.

Książka zawiera ogólny opis rodzajów roślin oraz ich gatunków. W obrębie każdego rodzaju zostały przedstawione wymagania wodne, świetlne i glebowe, co pozwala na właściwy dobór roślin do danego miejsca. W poradach zawarto najprostsze sposoby rozmnażania roślin oraz szczegółowe wskazówki dotyczące ich uprawy i utrzymania. Opisane zostały również propozycje zastosowania poszczególnych gatunków pomagające w tworzeniu własnego, неповtarzalnego stylu ogrodu.

Rośliny zostały uszeregowane alfabetycznie według nazw polskich. Często podano również ich synonimy. Opisy uzupełniono nazwami łacińskimi.

Książka zawiera przede wszystkim opisy roślin zielnych – jednorocznych, dwuletnich oraz bylin, wzbogacone o informacje dotyczące niektórych pnączy i krzewów, przede wszystkim tych, które mogą towarzyszyć rabatom i stanowić źródło inspiracji dla właścicieli ogrodów.

SŁOWNICZEK

Bylina – roślina zielna wieloletnia, zimująca w gruncie w postaci zimotrwałych organów.

Cebula mateczna (macierzysta) – cebula, z której wyrastają przybyszowe cebulki potomne.

Cebule przybyszowe – młode cebule samorzutnie powstające przy cebulach macierzystych; organ rozmnażania roślin.

Filc – miękkie włoski pokrywające liście i łodygi niektórych roślin.

Formy topiaryczne roślin – ozdobnie formowane rośliny, np. cięte w kształcie figur geometrycznych lub postaci zwierząt.

Gałęziaki – zmodyfikowane, spłaszczone zielone łodygi przejmujące funkcje liści (fotosyntetyzujące).

Gardziel – część kwiatu położona wewnątrz kielicha.

Gatunki botaniczne roślin – gatunki dzikie, które można rozmnażać z nasion. Na ogół są bardzo odporne na choroby.

Karpa – skupione razem korzenie starszej rośliny, tworzące rodzaj bryły.

Korzenie przybyszowe – korzenie powietrzne, umożliwiające niektórym pnączom pobieranie wody wprost z powietrza.

Krótkopęd – skrócony pęd o ograniczonym wzroście i liściach osadzonych blisko siebie. Na krótkopędach drzew owocowych tworzą się kwiaty.

Kutner – meszek; drobne włoski występujące na powierzchni niektórych roślin.

Kwiat dwuwargowy – kwiat podzielony na dwie części nazywane wargami. Warga górna składa się z dwóch płatków korony, warga dolna – z trzech płatków.

Kwiatostan – część pędu rośliny, skupiająca kwiaty lub liście przykwiatowe.

Kwiaty motylkowe – kwiaty charakterystyczne dla roślin z rodziny motylkowatych. Kielich składa się z pięciu zrosniętych działek, a korona z pięciu zachodzących na siebie płatków. Dwa dolne płatki tworzą tzw. łódeczkę, dwa płatki boczne – skrzydełka, a piąty płatek wzniesiony do góry – żagielek.

Kwiaty płodne – kwiaty mające zdolność rozmnażania generatywnego (płciowego) i zawiązywania nasion.

Kwiaty płonne – kwiaty niewydające nasion, zbudowane z okwiatu bez pręcików i słupków.

Kwiaty wargowe – typ budowy kwiatów charakterystyczny dla rodziny wargowych.

Liście klapowane – liście o blaszce podzielonej wcięciami do $\frac{1}{3}$ szerokości.

Liście odziomkowe – liście wyrastające bezpośrednio z podziemnej części pędu.

Liście podsadkowe – liście występujące bezpośrednio pod kwiatostanem, „podpierające” go.

Liście zarodnikowe – liście paproci, na których znajdują się skupiska zarodni, czyli organu rozmnażania bezpłciowego.

Liść siedzący – liść bez ogonka, wyrastający bezpośrednio z pędu.

Nasada liścia – dolna część liścia.

Nasadzenia – nowo posadzone rośliny; termin najczęściej stosowany do opisywania grup roślin, rzadziej pojedynczych egzemplarzy.

Nasiennik – roślina uprawiana w celu otrzymania materiału siewnego.

Odkłady korzeniowe – jednoroczne pędy drzewa, krzewu lub rośliny zielnej wieloletniej naginane i przykrywane ziemią w celu wytworzenia korzeni. Po wytworzeniu korzeni pęd staje się samodzielny i można odciąć go od rośliny macierzystej. Jest to jeden ze sposobów rozmnażania roślin.

Okap drzew lub krzewów – miejsce w pełni lub w dużym stopniu zacienione, znajdujące się w bezpośrednim zasięgu koron.

Okótek – kwiaty lub liście wyrastające dokładnie na tej samej wysokości w liczbie większej niż dwa.

Osnówki – zewnętrzne okrywy nasion.

Pęd płonny – pęd, który nie wytwarza kwiatów.

Pochwa – pochwyasty liść przykwiatowy, obejmujący kwiatostan swoją nasadą, charakterystyczny m.in. dla roślin z rodziny obrazkowatych.

Podkrzew (lub półkrzew) – roślina o wysokości 50–100 cm o częściowo zdrewniałych pędach.

Podkwiatki, przykwiatki, liście przykwiatkowe – liście, w kątach których rozwijają się pąki boczne, będące zawiązkami kwiatów lub kwiatostanów. Często są żywiej ubarwione niż kwiaty i przyciągają zapylające rośliny owady.

Pokrój – ogół cech charakterystycznych rośliny, decydujących o jej wyglądzie.

Przedogródek – część ogrodu przylegająca do ulicy; reprezentacyjna strefa wejścia do ogrodu.

Przylgi – organy roślin (pnących), za pomocą których mogą się wspinać po podporach.

Pylnik – męski organ rozrodczy roślin; część pręcika wytwarzająca pyłek umieszczona na nitce pręcikowej.

Rośliny cienioznośne – rośliny, które są w stanie przetrwać na stanowiskach zacienionych.

Rośliny głębokowodne – rośliny wodne preferujące dużą głębokość wody, nienadające się do płytkich stref przybrzeżnych.

Rośliny kobiercowe – rośliny mające zdolność ścisłego pokrywania gleby. Rozrastają się w postaci kobierców z liści i kwiatów.

Rośliny okrywowe – rośliny, które szczerlnie pokrywają ziemię. Mogą zastąpić np. trawniki w miejscach, gdzie trawy źle się przyjmują.

Rośliny płożące – rośliny mające zdolność „pełzania” po ziemi. Często rozprzestrzeniają się w ten sposób.

Rośliny potomne – rośliny otrzymane w wyniku rozmnożenia roślin macierzystych. Określenie często stosuje się w przypadku roślin cebulowych, rozmnażanych z małych cebul lub bulw tworzących się przy starszych cebulach.

Rośliny soliterowe – rośliny o pięknym, rzadko spotykanym kształcie, atrakcyjnych pędach, kwiatach, ulistnieniu lub owocach. Powinno się je sadzić pojedynczo i odpowiednio eksponować.

Rośliny zadarniające – rośliny mające zdolność do tworzenia darni. Można stosować je np. na osuwających się skarpach i innych miejscach, w których rośliny źle się przyjmują.

Rośliny zimotrwałe – rośliny, które są w stanie przetrwać zimę w naszych warunkach klimatycznych bez zapewnienia im dodatkowej ochrony.

Rozłogi – przekształcone pędy boczne roślin o wydłużonych międzywęźlach, czyli odcinkach łodygi, zwykle bezlistne. Rosną poziomo, ukosnie pod lub nad ziemią (rozłogi podziemne lub nadziemne). Często za ich pomocą rozmnaża się rośliny wegetatywnie (bez udziału nasion).

Sadzonka łuskowa – sadzonka uzyskana w wyniku oddzielenia łusek z bulw roślin, głównie lilii.

Sadzonka półzdrewniała – sadzonka odcinana ze szczytów zdrewniałych pędów roślin. Jej dolna część jest zdrewniała, a górna zielona.

Sadzonka wierzchołkowa – sadzonka pobierana z wierzchołków pędów.

Sadzonka z piętką – sadzonka pobrana z fragmentem łodygi.

Siewka – młoda roślina po wykiełkowaniu.

Stagnowanie wody – długotrwałe zaleganie wody w jednym miejscu; brak prześiękania, który może spowodować np. gnienie roślin.

Sukulent – roślina o grubych, mięsistych liściach i łodydze, mająca zdolność przetrwania długotrwałej suszy. Sukulenty mogą magazynować w tkankach wodę.

Szyjka korzeniowa – granica między łodygą a korzeniem rośliny; odcinek łodygi, z którego wyrastają pędy. Szyjka korzeniowa może być położona pod lub nad powierzchnią gleby.

Trejaż – rodzaj konstrukcji dla pnących; kilka słupów połączonych od góry belką, na której osadzone są krótkie belki poprzeczne. W odróżnieniu od pergoli trejaże stanowią pojedynczy szereg.

Wierzchołek wzrostu (stożek wzrostu) – górna część pędu rośliny, zawierająca szybko rozmnażające się komórki merystematyczne (wierzchołkowe).

Wystawa – kierunek geograficzny, w którym jest usytuowana np. rabata.

Zdrenowanie, drenowanie – odprowadzenie nadmiaru wody.

KWIATOSTANY

baldach

koszycek

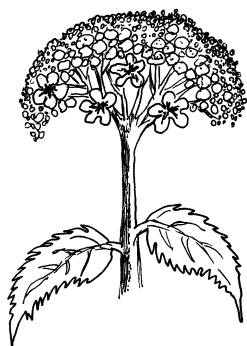
wierzchołka

kłos

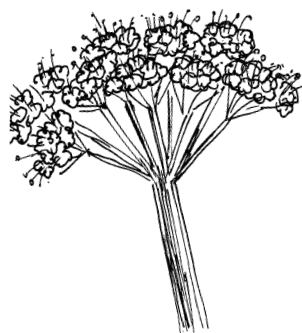
okótek

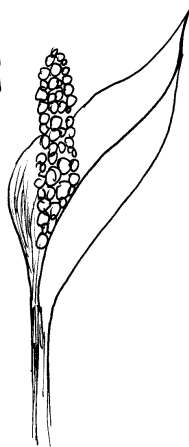
podbaldach

wiecha

baldachogrono

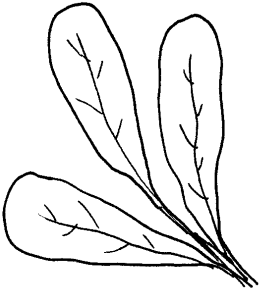

kolba

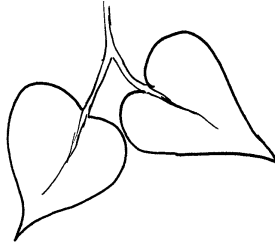

grzbiecisty

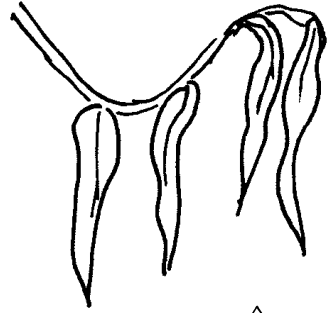
LIŚCIE

podługowaty

sercowaty

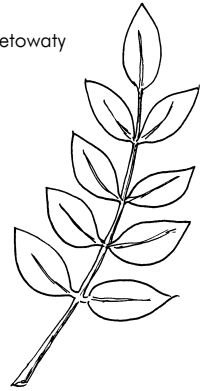
lancetowaty

sierpowaty

strzałkowaty

nieparzystopierzasty

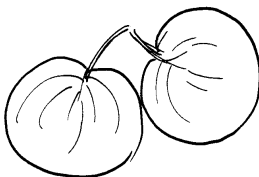
dłoniastosieczny

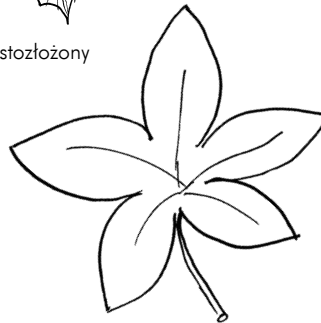
dłoniastozłożony

dłoniasty
wielokrotniesieczny

okrągły

pierzastodzielny

Aksamitka

Nazwa naukowa: *Tagetes*

WYMAGANIA

Aksamitki wymagają usuwania przekwitniętych kwiatostanów. Mogą rosnąć na każdym rodzaju gleby, ale powinno się je sadzić dopiero po 15 maja. Preferują stanowiska w pełni nasłonecznione.

PORADY

Roślinę można rozmnażać przez wiosenny wysiew nasion pod szkłem.

ZASTOSOWANIE

Aksamitki są polecane jako rośliny rabatowe i kwietnikowe. Można stosować je również jako obwódki, np. trawników, oraz jako rośliny do sadzenia w pojemnikach.

CHARAKTERYSTYKA

Aksamitki są bardzo popularnymi roślinami rabatowymi, w naszym klimacie najczęściej traktowanymi jako rośliny jednoroczne. Ich kwiaty są karbowane, w różnych odcieniach żółci, pomarańczy i czerwieni. Są bardzo odporne zarówno na mróz, jak i na wysokie temperatury. Ich kwiaty rozwijają się pojedynczo na wzniesionych łodygach. Głęboko powcinane i ząbkowane liście aksamitek mają bardzo silny, aromatyczny zapach, który odstrasza z ogrodu gryzonie i krety. Kwiaty aksamitek pojawiają się od maja do września. W ogrodach uprawiane są liczne gatunki i odmiany tej rośliny, m.in. aksamitka wzniesiona (*Tagetes erecta*), aksamitka rozpierzchła (*Tagetes patula*) i aksamitka wąskolistna (*Tagetes tenuifolia*). Rośliny osiągają wysokość 15–120 cm zależnie od odmiany.

Aminek

Nazwa naukowa: *Ammi*

WYMAGANIA

Aminki należą do rodziny selerowatych. Nie są zbyt wymagające w stosunku do gleb – dobrze rosną nawet na stanowiskach ubogich i bardzo suchych. Dorosłe rośliny mogą połamać się pod wpływem silnego wiatru, dlatego powinno się je palikować.

PORADY

Roślinę rozmnaża się przez wysiew nasion na docelowym miejscu. Powinno się to robić pod koniec kwietnia.

ZASTOSOWANIE

Aminki szybko rosną i osiągają spore rozmiary. Ich kwiaty są szczególnie trwałe, dlatego często są wykorzystywane do bukietów.

CHARAKTERYSTYKA

Aminek większy (*Ammi majus*) jest rośliną jednoroczną. Jego białe, drobne kwiaty, przypominające pianę, pojawiają się od lipca do września. Zebrane są w baldachy o średnicy nawet do 15 cm. Liście aminka przypominają liście paproci. Roślina osiąga wysokość 30–90 cm.

Arnika

Nazwa naukowa: *Arnica*

WYMAGANIA

Arnika preferuje przepuszczalne, próchniczne gleby oraz nasłonecznione miejsca. Należy unikać układania w jej otoczeniu kamieni wapiennych, gdyż roślina nie toleruje odczynu zasadowego w podłożu.

PORADY

Arnikę można rozmnażać przez wysiew nasion na wiosnę lub w połowie lata, ale najczęściej rozmnaża się ją przez wiosenny podział roślin.

ZASTOSOWANIE

Środowiskiem życia arniki są ubogie, górskie murawy i wrzosowiska. Bardzo dobrze sprawdza się w ogrodzie skalnym. Jest cenną rośliną leczniczą.

CHARAKTERYSTYKA

Arnika górską jest chroniona na stanowiskach naturalnych. *Arnica chamissonis* to obok arniki górskiej (*Arnica montana*) gatunek najczęściej uprawiany w ogrodach. Arniki dorastają do 50 cm. Kwitną od czerwca do sierpnia na żółciastożółto lub pomarańczowo. Kwiaty, przypominające stokrotki, mają miły, aromatyczny zapach. Szarozielone liście arniki są lancetowatego lub owalnego kształtu. Arnika jest zimotrwałą byliną kłączową.

Aster

Nazwa naukowa: Aster

WYMAGANIA

Wymagania roślin są różne w zależności od gatunku. Aster gawędka jest niewybredny – wystarczy mu kamieniste i ubogie podłoże, o niewielkiej wilgotności oraz alkalicznym odczynie. Aster wielkolistny jest bardziej wymagający – preferuje żyzną ziemię, półcieniste stanowisko oraz umiarkowaną wilgotność podłoża.

PORADY

Astry najczęściej rozmnaża się przez wiosenny podział roślin. W przypadku dzielenia ich jesienią konieczne jest okrycie sadzonek na zimę (może to być nawet warstwa igliwia).

ZASTOSOWANIE

Zależnie od gatunku astry hodzi się na rabatach, w ogrodach skalnych i na skarpach. Wyższe gatunki mogą być sadzone jako rośliny soliterowe.

CHARAKTERYSTYKA

Aster gawędka (*Aster amellus*) jest jedną z popularniejszych bylin ogrodowych, cieszących oczy od połowy lata aż do późnej jesieni. Inne popularne gatunki to aster wielkolistny (*Aster macrophyllus*), aster alpejski (*Aster alpinus*), aster nowoangielski (*Aster novae-angliae*) i aster nowobelgijski (*Aster novi-belgii*). Astry w zależności od gatunku i odmiany mają różne wysokości – od 40 do 150 cm. Liście są zwykle lancetowate, całobrzegie, a liście odziomkowe – większe. Kwiaty astrów tworzą koszyczki o żółtych środkach i płatkach w różnych odcieniach różu, fioleto i bieli. Niektóre odmiany kwitną jeszcze w listopadzie.

Aster chiński

Nazwa naukowa: *Callistephus chinensis*

WYMAGANIA

Aster chiński wymaga żyznych gleb oraz zacisznych, osłoniętych i słonecznych stanowisk. Jest rośliną jednoroczną.

PORADY

Roślinę rozmnaża się przez wysiew nasion wprost na docelowe miejsce pod koniec kwietnia. Wyższe odmiany mogą wymagać palikowania.

ZASTOSOWANIE

Aster chiński jest cenną rośliną rabatową. Może być uprawiany w pojemnikach. Wyższe odmiany nadają się na kwiaty cięte.

CHARAKTERYSTYKA

Aster chiński jest jedynym gatunkiem roślin rodzaju *Callistephus*. Kwitnie jesienią, dlatego jest cenną rośliną rabatową. Aster chiński wytwarza koszyczkowate, rurkowate kwiaty w kolorze żółtym oraz języczkowate w kolorach fioletowym, różowym, czerwonym, białym, kremowym lub niebieskim. Liście są ciemnozielone, o owalnym kształcie, ząbkowane. Wśród astrów chińskich uprawia się odmiany wysokie, średnie oraz karłowate. Osiągają odpowiednio: 60–75 cm, 40–45 cm oraz 20–25 cm wysokości.

Aukuba

Nazwa naukowa: *Aucuba*

WYMAGANIA

Aukuba wymaga zacisznych, osłoniętych od wiatru miejsc oraz półcienistego stanowiska. Można uprawiać ją na przeciętnej jakości glebach ogrodowych.

PORADY

Aukubę można rozmnażać przez jesienny wysiew nasion, ale najczęściej w sierpniu lub marcu pobiera się sadzonki wierzchołkowe i je ukorzenia. Dla aukuby bardzo ważna jest zmiana miejsca. Starsze rośliny powinno się przesadzać co 5 lat. Jeśli na liściach odmiany pstrej zanikną plamki, należy przyciąć roślinę, gdyż stymuluje to odrastanie barwnych liści.

ZASTOSOWANIE

Aukuba ma zastosowanie w miejscach reprezentacyjnych. Może być sadzona w pojemnikach, np. przy wejściu do budynku. Można też sadzić ją przy ścieżkach.

CHARAKTERYSTYKA

Aukuba japońska (*Aucuba japonica*) jest łatwym w uprawie, ozdobnym krzewem. Liście rośliny są błyszczące, mają owalny kształt i zielony kolor. Są nieregularnie ząbkowane. U odmian 'Crotonifolia', 'Golden King', 'Gold Dust' i 'Variegata' mogą być upstrzone kremowymi plamkami. Osiągają długość 20 cm i szerokość ponad 7 cm. Aukuba jest rośliną dwupienią, więc jeśli ma wydać owoce, należy posadzić obok siebie rośliny różnopłciowe. Kwiaty aukuby są fioletoworóżowe i niepozorne. Pojawiają się w marcu i kwietniu. Bardzo ozdobne są kuliste, jaskrawoczerwone owoce, które dojrzewają jesienią na roślinach żeńskich. Dorosły krzew osiąga 1,5–2 m wysokości.

Barwinek

Nazwa naukowa: *Vinca*

WYMAGANIA

Barwinki wymagają przepuszczalnych gleb i umiarkowanej wilgotności. Dobrze rosną w cieniu lub półcieniu.

PORADY

Rośliny można rozmnażać przez oddzielanie ukorzenionych pędów lub przez sadzonki zielne.

ZASTOSOWANIE

Barwinki występują jako rośliny okrywowe pod drzewami i krzewami, na rabatach oraz w ogrodach o charakterze naturalistycznym.

CHARAKTERYSTYKA

Barwinki są często zimozielonymi podkrzewami o bardzo szerokim spektrum zastosowania. Istnieje wiele gatunków i odmian tej rośliny. Kwiaty barwinków są białe, niebieskie lub fioletowe, u niektórych gatunków osiągają średnicę nawet do 5 cm. Wiele odmian ma ciekawie ubarwione liście. Rośliny kwitną od maja do czerwca. Ich liście są błyszczące, o lancetowatym kształcie, dość wąskie. Barwinki osiągają 30–40 cm wysokości. Często są roślinami płozącymi. W ogrodach uprawia się najczęściej barwinka zielnego (*Vinca herbacea*), barwinka większego (*Vinca major*) oraz barwinka pospolitego (*Vinca minor*).

Begonia

Nazwa naukowa: *Begonia*

WYMAGANIA

Begonie bulwiaste preferują półcieniste stanowiska o luźnej, bogatej w składniki odżywcze ziemi. Idealnym podłożem jest gleba z dodatkiem kompostu lub rozdrobnionej kory i piasku. W czasie wzrostu i kwitnienia roślin powinno się je nawozić.

PORADY

Begonie bulwiaste nie są mrozoodporne. W celu ich przechowania i rozmnażania należy jesienią, przed przymrozkami wykopać ich bulwy z ziemi, przyciąć nadziemną część, oczyścić i oddzielić rośliny potomne. Najlepiej przechowywać je w chłodnej, ale nieprzemarzającej piwnicy. Wiosną należy posadzić rośliny w doniczkach.

ZASTOSOWANIE

Begonie są cennymi roślinami rabatowymi. Bardzo często uprawia się je w różnego rodzaju pojemnikach.

CHARAKTERYSTYKA

Roślina znana jest także pod nazwą ukośnica. Begonie bulwiaste (*Begonia tuberhybrida*) są bardzo zróżnicowaną grupą roślin. Istnieją zarówno odmiany o pełnych kwiatach, jak i pojedynczych, różniące się też pokrojem (od zwisających po krzaczaste). Kwiaty mogą przybierać wszystkie barwy poza czysto niebieską. Rośliny osiągają wysokość 25–40 cm. Grupa begonii bulwiastych dzieli się na podgrupy o wyróżniających je formach: mieszance begonii 'Multiflora' – o kwiatach pełnych, jednobarwnych, różowych, żółtych, pomarańczowych, czerwonych i białych; forma 'Fimbriata' – o kwiatach postrzępionych, we wszystkich barwach; forma 'Crispa' – o karbowanych płatkach kwiatowych; forma 'Marmorata' – o pełnych, dwubarwnych kwiatach z charakterystycznym marmurkowatym wzorem; forma 'Pendula flore pleno' – o długich zwisających pędach z małymi, pełnymi kwiatkami.

Bergenia

Nazwa naukowa: *Bergenia*

WYMAGANIA

Bergenia nie ma specjalnych wymagań co do stanowiska. Znosi również pełne zacienienie i niedostatek wilgoci latem. Im bardziej słoneczne jest miejsce, w którym rośnie, tym więcej wymaga wilgoci. Jest byliną zimozieloną i całkowicie mrozoodporną, więc nawet zimą wygląda atrakcyjnie.

PORADY

Bergenię rozmnaża się przez podział wczesną wiosną. Jest bardzo wytrzymałą i żywotną byliną.

ZASTOSOWANIE

Roślina atrakcyjnie wygląda na zacienionych rabatach (wówczas szczególnie widoczne są kwiaty), na obrzeżach miejsc zadrzewionych oraz w grupach roślin okalających zbiorniki wodne.

CHARAKTERYSTYKA

Bergenia sercowata (*Bergenia cordifolia*) i bergenia mieszańcowa (*Bergenia hybrida*) są najbardziej znanymi u nas gatunkami z rodzaju bergenia. Nazwa bergenia mieszańcowa obejmuje wiele niewiadomego pochodzenia mieszańców różnych gatunków tej rośliny. Liście bergenii są gładkie, skórzaste i okrągławe z sercowatą nasadą. U odmiany 'Purpurea' występują liście zabarwione na brązowo-fioletowo. Różowe kwiaty tworzą parasolowate lub luźne kwiatostany na pędach o długości 30–40 cm.

Bieluń

Nazwa naukowa: *Datura*

WYMAGANIA

Bieluń wymaga gleb przepuszczalnych i żyznych oraz ciepłego, osłoniętego i w pełni nasłonecznionego miejsca. Zwiędłe liście i przekwitnięte kwiatostany należy usuwać ze względów estetycznych. W okresie wzrostu roślina wymaga regularnego i obfitego podlewania.

PORADY

Bieluń można rozmnażać przez sadzonki zielne lub półdREWNIATE, które należy odciąć latem. Można też rozmnażać roślinę z nasion, wysiewając je na wiosnę w pomieszczeniu.

ZASTOSOWANIE

Bieluń może być imponującą ozdobą tarasów i balkonów. W żadnym wypadku nie powinien być sadzony w pobliżu miejsc zabaw dzieci, gdyż jest rośliną trującą.

CHARAKTERYSTYKA

Bieluń jest silnie trującym krzewem, uprawianym u nas zwykle w donicach. Charakterystyczną cechą rośliny są długie, trąbkowate kwiaty, które często silnie pachną. Liście bielunia są zimozielone, dość grube, pokryte meshkiem. Część liści może opadać zimą. Kiedy nocna temperatura spada poniżej 7°C, roślina zahamowuje wzrost. Istnieją liczne odmiany bielunia: *Burgmansia arborea*, *Burgmansia x candida* o kwiatach brzoskwiniowych, różowych lub pomarańczowych, a także bieluń aromatyczny (*Burgmansia suaveolens*) o pachnących nocą białych kwiatkach. Kwiaty bielunia pojawiają się w lipcu, sierpniu i wrześniu zależnie od odmiany, a ich długość czasem przekracza 40 cm. Wysokość roślin uprawianych w pojemnikach i donicach może wynosić 2,5 m.

Bluszcz

Nazwa naukowa: *Hedera*

WYMAGANIA

Bluszcz wymaga gleb dość żyznych, bogatych w próchnicę, wzbogaconych kompostem, torfem i piaskiem. Preferuje stanowiska ocienione (ale tylko odmiany o zielonych liściach).

PORADY

Bluszcz można rozmnażać przez ukorzenianie pobranych wiosną i latem sadzonek.

ZASTOSOWANIE

Bluszcz nadaje się do okrywania ścian budynków oraz budowli ogrodowych. Może rosnąć na innych drzewach lub być rośliną okrywową, zastępującą trawnik. Znosi głębokie zacienienie.

CHARAKTERYSTYKA

Bluszcz jest w naszych warunkach klimatycznych zimozielonym pnączem, całkowicie lub częściowo odpornym na mróz. Jest samoprzyczepny, może być również rośliną zastępującą trawnik. Najbardziej popularny w naszych ogrodach jest bluszcz pospolity (*Hedera helix*). Jego liście mają rombowały, klapowany kształt u roślin niekwitących oraz lancetowato-jajowaty u roślin kwitących. Kwiaty bluszczu są niepozorne, żółtozielone, zebrane w baldachy. Bardziej widoczne są owoce w kolorze czarnym, czerwonym, żółtym lub pomarańczowym. Bluszcz osiąga po kilku latach wysokość nawet do kilkunastu metrów. Istnieje wiele gatunków i odmian tej rośliny. Nie wszystkie z nich są mrozoodporne, a odmiany o pstrych liściach nie nadają się na stanowiska zacienione.

Bodziszek

Nazwa naukowa: *Geranium*

WYMAGANIA

Bodziszek wymaga przeciętnie żyznych gleb, niewysychających latem (bodziszek Endressa) lub przepuszczalnych, niezbyt wilgotnych (bodziszek Renarda).

PORADY

Bodziszek najlepiej rozmnażać wiosną przez podział starszych kęp roślin lub oddzielanie rozłogów.

ZASTOSOWANIE

Bodziszek mają zastosowanie w założeniach naturalistycznych jako rośliny zadarniające, szybko zarastające rozległe powierzchnie ogrodu. Są też cennymi roślinami rabatowymi.

CHARAKTERYSTYKA

Jest to rodzaj bylin obejmujący kilkaset gatunków. W tej grupie znajdują się zarówno niewysokie rośliny do ogrodów skalnych lub dachowych, jak i znacznie wyższe gatunki, sięgające 60 cm wysokości. Bodziszek są mało wymagające. Dopasowanie gatunku do siedliska gwarantuje długotrwały efekt ozdobny. Niektóre z nich mają zimozielone liście, inne – przyjemnie pachnące kwiaty. Istnieją też odmiany o szczególnie atrakcyjnej barwie kwiatów, od białych poprzez różowe aż do ciemnoamaryntowych. Niektóre z nich są różnobarwne. Średnica kwiatu dochodzi do 3–4 cm. Liście bodiszków są głęboko klapowane, a ich powierzchnia ma często fakturę zamszu. Wszystkie gatunki są mrozoodporne. Najpopularniejszymi ogrodowymi z rodzaju *Geranium* są bodziszek Endressa (*Geranium endressii*) i bodziszek Renarda (*Geranium renardii*).

